

สรุปผลการเสวนา
เพื่อปฏิรูประบบผลเมืองสู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบ
ในกลุ่มเด็กและเยาวชน

เอกสารวิชาการลำดับที่ ๔

จัดทำโดย
คณะกรรมการส่งเสริมกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
สำนักกรรมการ ๓

สรุปผลการเสวนาเพื่อปฏิรูปผลเมือง
สู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบในกลุ่มเด็กและเยาวชน

จัดทำโดย

คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี

ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารวิชาการลำดับที่ ๘

คำนำ

การพัฒนา “คนในชาติ” โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชน ซึ่งถือเป็นวัยแห่งการเรียนรู้และเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต เป็นสิ่งที่สังคมควรตระหนักอย่างยิ่ง และเพื่อให้การขับเคลื่อนทิศทางการพัฒนาของประเทศเป็นไปในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม จึงควรปลูกฝังแนวคิดความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและเหมาะสม โดยต้องเริ่มวางรากฐานตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อให้กลายเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการในร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ได้ให้ความสำคัญต่อการสร้างพลเมือง โดยตระหนักถึงความสำคัญของการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเมือง การปกครองของประเทศ ตลอดจนรู้จักสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักรู้ในหน้าที่ของตนและมีความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวม อันจะทำให้ประชาชนกลายเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

คณะกรรมการจัดการเสวนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิรูปพลเมืองสู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยจัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ การปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “พลเมืองในศตวรรษที่ ๒๑” การจัดเวทีเสวนา เรื่อง “ปฏิรูปพลเมือง...สู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบ” โดยมีผู้ร่วมเวทีเสวนาซึ่งเป็นต้นแบบจากหลากหลายวงการ ปิดท้ายด้วยกิจกรรมการเปิดเวทีเวิลด์คาเฟ่ (World Café) สนทนาสานพลัง “พลเมือง” เรื่อง “ปฏิรูปพลเมือง...สู่การปฏิรูปเมือง” ซึ่งเป็นกระบวนการสนทนาที่สร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้เกิดการสนทนาแลกเปลี่ยนอย่างเปิดกว้าง ทั้งนี้ เพื่อให้การเสวนาเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของเด็กและ

เยาวชน รวมทั้งผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันหาข้อสรุปและนำไปสู่การกำหนดทิศทาง รวมถึงตัวชี้วัดที่เหมาะสมในการกำหนดความเป็นพลเมืองในคนไทย และความเป็นพลเมืองในกลุ่มเด็กและเยาวชนสู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบของเด็กและเยาวชนให้ชัดเจนต่อไป

คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนแนวทางเพื่อให้เกิดการปฏิรูปพลเมืองอันจะนำไปสู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบในกลุ่มเด็กและเยาวชนให้เกิดเป็นรูปธรรมต่อไป ทั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง

ด้วยจิตคารวะ

(นายวัลลภ ตังคณานุก์ชัย)

ประธานคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน

สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
- การเสวนาเพื่อปฏิรูปพลเมืองสู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบ ในกลุ่มเด็กและเยาวชน	๑
- ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “พลเมืองในศตวรรษที่ ๒๑”	๖
- เวทีเสวนา เรื่อง “ปฏิรูปพลเมือง...สู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบ”	๙
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมเสวนา	๒๐
- การจัดทำเวทีเวิลด์คาเฟ่ (World Café) สนทนาสานพลัง “พลเมือง” เรื่อง “ปฏิรูปพลเมือง...สู่การปฏิรูปเมือง”	๒๕
- สรุปผลที่ได้จากเวทีเวิลด์คาเฟ่ (World Café)	๒๘

ภาคผนวก

๑. รายชื่อคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
๒. รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการและเลขานุการประจำ
คณะกรรมการธิการ
๓. รายชื่อที่ปรึกษาภาคีที่ดีคณะกรรมการธิการ
๔. รายชื่อคณะอนุกรรมการ

หน้าที่

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ทรงมีกระแสรับสั่งเกี่ยวกับหน้าที่ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า

“...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีความรู้ ความสามารถ
และทรงยึดมั่นในหน้าที่ ในฐานะพระเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่สมัยโบราณ
ใครเป็นพระเจ้าแผ่นดิน เป็นพระเจ้าอยู่หัวก็ต้องดูแลราษฎร
อีกประการหนึ่งคือ ท่านเป็นพลเมืองดีของชาติ การเป็นพลเมืองดีคือ
เห็นอะไรที่เราจะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ...”

(วารสารมูลนิธิชัยพัฒนา ฉบับเดือนธันวาคม ๒๕๕๗)

(รวมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๒๕๕๗)

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สรุปผลการเสวนาเพื่อปฏิรูปพลเมืองสู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบ
ในกลุ่มเด็กและเยาวชน
จัดโดย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน การเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ดำเนินการโดย คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ
วันอังคารที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมหมายเลข ๒๗๐๒ ชั้น ๒๗ อาคารสุขประพฤติ
ถนนประชาชื่น กรุงเทพมหานคร

.....

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน การเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยคณะอนุกรรมการกิจการเด็ก
เยาวชน และผู้สูงอายุ ได้จัดการเสวนาเพื่อปฏิรูปพลเมืองสู่ความเป็นพลเมือง
ต้นแบบในกลุ่มเด็กและเยาวชน ในวันอังคารที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ระหว่าง
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมหมายเลข ๒๗๐๒ ชั้น ๒๗
อาคารสุขประพฤติ ถนนประชาชื่น กรุงเทพมหานคร โดยนายวัลลภ ตังคณานุก์ชัย
ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน การเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้เกียรติเป็นประธานเปิดการเสวนา
และคุณหญิงทรงสุภา ยอดมณี รองประธานคณะกรรมการและประธาน

คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ กล่าวรายงาน
สรุปสาระสำคัญจากการเสวนาสรุปได้ดังนี้

ภาพบรรยากาศก่อนการเสวนาเพื่อปฏิรูปพลเมืองสู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบ
ในกลุ่มเด็กและเยาวชน

กล่าวต้อนรับและชี้แจงภาพรวมของการเสวนา โดย นายเศรษฐา ศิระฉายา
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

กล่าวรายงาน โดย คุณหญิงทรงสุดา ชอดมณี
รองประธานคณะกรรมการ
และประธานคณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

คุณหญิงทรงสุดา ชอดมณี รองประธานคณะกรรมการและประธานคณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ กล่าวว่า เนื่องจากคณะกรรมการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนา “คน” เนื่องจากการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยสติปัญญาและความสามารถของคนในชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่เป็นวัยแห่งการเรียนรู้และถือเป็นอนาคตของชาติเพื่อช่วยขับเคลื่อนทิศทางการพัฒนาของประเทศในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้น การปลูกฝังแนวคิดความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและเหมาะสม จึงต้องเริ่มวางรากฐานและปลูกฝังแนวความคิดตั้งแต่วัยเด็กเพื่อให้กลายเป็นพลเมืองดีของสังคมต่อไป

การเสวนาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิรูปพลเมืองสู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยจัดให้มีเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันหาสรุปในการกำหนดทิศทาง รวมถึงตัวชี้วัดที่เหมาะสมในการกำหนดความเป็นพลเมืองในคนไทย และความเป็นพลเมืองในกลุ่มเด็กและเยาวชนสู่ความเป็นพลเมือง

ต้นแบบของเด็กและเยาวชนต่อไป อีกทั้งยังเป็นการสร้างกระบวนการเชื่อมโยงเครือข่ายผู้นำด้านเด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความเป็นพลเมืองในกลุ่มเด็กและเยาวชนร่วมกันเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนแนวทางในการพัฒนาด้านเด็กและเยาวชนให้เกิดเป็นรูปธรรมต่อไป อันจะก่อให้เกิดก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง การเสวนาดังกล่าวได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายหลากหลายกลุ่มด้วยกัน ได้แก่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ศึกษานิเทศก์ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ปรึกษา นักวิชาการ ผู้ชำนาญการ คณะอนุกรรมการ ผู้นำเด็กและเยาวชนจากองค์กรต่าง ๆ เช่น สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย สภานักเรียน องค์กรนิสิต นักเรียน นิสิต นักศึกษา จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ผู้แทนหน่วยงานสถาบันการศึกษา หน่วยงานด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ สื่อมวลชนและประชาชนทั่วไป และเพื่อให้การเสวนาเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย จึงได้กำหนดกิจกรรมการเสวนา เริ่มต้นด้วยการปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “พลเมืองในศตวรรษที่ ๒๑” ต่อด้วยเวทีเสวนา เรื่อง “ปฏิรูปพลเมือง...สู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบ” ส่วนภาคบ่ายเป็นกิจกรรมการเปิดเวทีเวิร์ลด์คาเฟ่ (World Café) สนทนาสานพลัง “พลเมือง” เรื่อง “ปฏิรูปพลเมือง...สู่การปฏิรูปเมือง” ซึ่งเป็นกระบวนการสนทนาที่สร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้เกิดการสนทนาแลกเปลี่ยนอย่างเปิดกว้างและเป็นกันเอง มีการแบ่งกลุ่มโดยมีวิทยากรประจำกลุ่ม และท้ายสุดได้เปิดโอกาสให้มีการอภิปรายรับฟังและร่วมสะท้อนความเห็นจากผู้เข้าร่วมการเสวนา เพื่อให้การเสวนาเกิดประโยชน์ต่อทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

กล่าวเปิดการเสวนา โดย นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
ประธานคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส กล่าวว่า

ในปัจจุบัน พบว่า วิธีการปลูกฝังแนวคิดให้เด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมในหลายเรื่องที่เคยเห็นในช่วงวัยเด็กไม่ค่อยปรากฏให้เห็นมากนักในปัจจุบัน เช่น การปลูกฝังแนวคิดความเป็นพลเมืองผ่านกิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี และกระบวนการรักษาดินแดน (รด.) ดังนั้น คณะกรรมการสิทธิการได้ตระหนักในความสำคัญของเรื่องดังกล่าว และพยายามส่งเสริมและผลักดันให้เกิดกิจกรรมดังกล่าวขึ้นอีก โดยเฉพาะการสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชน ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้างสรรค์กิจกรรมที่ดีเพื่อให้เด็กและเยาวชนพัฒนาไปสู่ความเป็นพลเมือง แต่เนื่องจากที่ผ่านมาสภาเด็กและเยาวชนได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณน้อยมาก คณะกรรมการจึงต้องการสนับสนุนและส่งเสริมสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และห่างไกลจากอบายมุข รวมทั้งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากทุกฝ่ายเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศต่อไป

ปาฐกพิเศษ เรื่อง “พลเมืองในศตวรรษที่ ๒๑”

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน วัฒนายากร อาจารย์ประจำ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้อำนวยการวิทยาลัยการเมือง การปกครอง สถาบันพระปกเกล้า กล่าวว่า สังคมไทยในยุคปัจจุบัน ซึ่งกำลังอยู่ในยุคเปลี่ยนผ่านในการพัฒนาประเทศเพื่อก้าวไปสู่การเป็นประเทศที่เข้มแข็ง อย่างยั่งยืนต่อไป ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน โดยสนับสนุนให้ “ผู้นำรุ่นใหม่” เป็นพลเมืองต้นแบบ (Super Active Citizen) ทั้งนี้ ได้ยกตัวอย่าง กรณีศึกษาที่น่าสนใจของต่างประเทศ เช่น แนวทางการพัฒนาประเทศของ สาธารณรัฐสิงคโปร์ที่มีรูปแบบในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด ซึ่งประเทศไทยควรนำแนวทางการพัฒนาดังกล่าวมาศึกษาเปรียบเทียบเพื่อใช้เป็น แบบอย่างในการพัฒนาเด็กและเยาวชนเพื่อเป็นพลเมืองต้นแบบ หรือ “Super Active Citizen” และนำไปสู่การพัฒนาประเทศต่อไป

ปาฐกพิเศษ เรื่อง “พลเมืองในศตวรรษที่ ๒๑”

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน วัฒนายากร

อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

และผู้อำนวยการวิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า

Prof. Ikujiro Nonaka นักวิชาการผู้มีชื่อเสียง ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ประเทศไปสู่การพัฒนาได้อย่างเหมาะสมนั้น คือ การที่ประเทศมี “ผู้นำรุ่นใหม่” ที่มีศักยภาพในการนำพาประเทศก้าวไปสู่การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสมโดย “ผู้นำรุ่นใหม่” จะต้องมีพฤติกรรม ดังนี้

๑. ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและตัดสินใจเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งบริหารงานโดยมีประชาชนและยึดผลประโยชน์ของประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยมีสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาเป็นผู้สนับสนุนให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม ทั้งนี้ ความสามารถดังกล่าวจำเป็นต้องปลูกฝังแนวคิดตั้งแต่ในวัยเด็ก

๒. ความสามารถในการรู้ข้อเท็จจริง โดยผู้นำจะต้องสามารถเข้าใจถึงแก่นหรือสาระสำคัญของสิ่งต่าง ๆ อย่างแท้จริง ยกตัวอย่างเช่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงงานหนักเป็นระยะเวลาหลายสิบปีด้วยการลงพื้นที่ทั่วประเทศเพื่อรับฟังปัญหาของประชาชนโดยตรง ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการและความเดือดร้อนของประชาชนอย่างแท้จริง จนได้มาซึ่งแนวคิด “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ที่มีผู้น้อมนำแนวคิดมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตกันอย่างกว้างขวาง

๓. ความสามารถในการสื่อสารและสร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และแลกเปลี่ยนบริบทกับผู้อื่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจร่วมกัน ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล กลุ่ม องค์กร ตลอดจนสร้างกลไก ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ เช่น การประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งการใช้สื่อ

และเครื่องมือสมัยใหม่ต่าง ๆ เพื่อสร้างและถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ
ที่ปฏิบัติได้จริงสู่ผู้อื่น

๔. ความสามารถในการวิเคราะห์สาระสำคัญอย่างเหมาะสม

๕. ความสามารถในการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้จริง โดยใช้
ความสามารถในการจัดการเพื่อนำเอาคนซึ่งมีความหลากหลายกลุ่มที่มีความเห็น
ต่างกัน ให้สามารถทำงานร่วมกันได้เพื่อประสานประโยชน์ส่วนรวม

๖. ความสามารถในการสร้างผู้นำรุ่นต่อไปโดยการพัฒนาผู้อื่น
ผ่านการสั่งสอนและแนะนำ และใช้ภาวะผู้นำพัฒนาได้ด้วยการปฏิบัติจริง
มิใช่เฉพาะการศึกษาหาความรู้ในห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพื่อให้ได้
ข้อมูลจริงและสามารถนำมาประกอบการพัฒนาแก้ไขและนำประเทศ
ไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

สรุปกรอบแนวคิดในการเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ ๒๑ ดังนี้

๑. ความสามารถในการแยกแยะผิดชอบชั่วดี

๒. ความสามารถในการรู้ข้อเท็จจริง

๓. ความสามารถในการสื่อสาร

๔. เป็นผู้นำในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

๕. สามารถปฏิบัติได้จริง ต่อเนื่อง มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

เวทีเสวนา เรื่อง “ปฏิรูปพลเมือง...สู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบ”

ดำเนินรายการ โดย นายกันตพัฒน์ ศรีบุญรัตน์ อนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ซึ่งการเสวนาสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การเสวนา เรื่อง “ปฏิรูปพลเมือง...สู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบ”

นายเอกพงศ์ จงเกษกรณ์ ดารานักแสดง

“ตนเองได้มีโอกาสก้าวเข้าสู่วงการบันเทิง โดยเริ่มจากการเป็นนักแสดง จนในปัจจุบันได้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปของสังคม ดังนั้น การที่เราได้รับโอกาสดีเช่นนี้ เราจึงควรใช้โอกาสในการทำประโยชน์ให้แก่สังคมส่วนรวม โดยการประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชนต่อไป”

แรงบันดาลใจที่ทำให้ประสบความสำเร็จ คือ ตนเองมีบิดาเป็นบุคคลต้นแบบในการดำเนินชีวิต เนื่องจากบิดาอยู่ในแวดวงวงการศึกษามาตลอดระยะเวลาหลายสิบปีโดยดำรงตำแหน่งเป็นศึกษานิเทศก์ ทำให้ตนเองได้รับการปลูกฝังจากครอบครัวให้เป็นผู้ที่รักการเรียนมาตั้งแต่ในวัยเด็ก และมีความชอบวิชาฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา เมื่อเติบโตขึ้นได้เลือกศึกษาต่อตามความถนัดคือในระดับปริญญาตรีที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเมื่อจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจึงได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประกอบอาชีพวิศวกร ประมาณ ๒ - ๓ ปี และต่อมาได้รับคำแนะนำและสนับสนุนจากบิดาให้ไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และระหว่างที่ศึกษาอยู่ได้มีผู้ชักชวนตนเองเข้าสู่วงการบันเทิง แต่เนื่องจากตนเองเป็นคนไม่กล้าแสดงออก แต่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวให้รับโอกาสนั้นจึงตัดสินใจทดลองทำดู แม้ว่าตนเองจะไม่มี ความถนัด แต่ได้อาศัยความอดทน เรียนรู้ ตั้งใจ ฝึกฝน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และตั้งเป้าหมายว่า “ทุกอย่างย่อมไม่ยากเกินความสามารถ ถ้าเรามีความตั้งใจ สักวันจะต้องสำเร็จ” จึงทำให้ตนเองประสบความสำเร็จจนถึงทุกวันนี้

คุณสมบัติพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่ดี คือ ต้องเริ่มต้นที่ตนเองก่อนเป็นลำดับแรกก่อนที่จะไปคาดหวังจากผู้อื่น และคุณสมบัติพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของการเป็นพลเมืองที่ดีในมุมมองของตนเอง คือการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความตั้งใจจริงและเรียนรู้ในสิ่งที่ทำเพื่อให้รู้จริง ตรงต่อเวลา มีสัมมาคารวะเคารพผู้อาวุโส อย่างไรก็ตาม มีความกังวลว่าสังคมยุคปัจจุบันที่คนในสังคมโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนใช้ชีวิตผ่านเทคโนโลยีและโซเชียลมีเดีย ทำให้ขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งรอบข้างและกลายเป็นสังคมก้มหน้า ดังนั้น จึงต้องให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวด้วย และเมื่อใดที่เรา

ประสบความสำเร็จในชีวิตแล้ว ก็ควรมองกลับไปยังคนรอบข้างและสังคมโดยรวมและเพื่อหาโอกาสช่วยเหลือสังคมด้วย สำหรับการเรียนของเด็กและเยาวชนก็ไม่ควรมุ่งแต่ผลการเรียนเพียงอย่างเดียว แต่ควรคำนึงถึงการเป็นคนดีด้วย เพราะสังคมจะมีความสุขอย่างยั่งยืนต้องการทั้งคนดีและคนเก่ง

นางรัตนา กิติกร ผู้จัดการฝ่ายสื่อสารสังคม มูลนิธิสยามกัมมาจล

“ตนเองมีประสบการณ์การทำงานด้านเด็กและเยาวชนร่วมกับมูลนิธิสยามกัมมาจลมาเป็นระยะเวลาานาน โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาพลเมืองเด็กและเยาวชน ให้เป็น “พลเมืองตื่นรู้” (Active Citizen) เป็นคนมีคุณภาพ มีสำนึกความเป็นพลเมือง มีจิตอาสา สามารถใช้ศักยภาพให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม นำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างเต็มที่ โดยมีกระบวนการสร้างพลเมืองในรูปแบบของโครงการต่าง ๆ และพยายามดึงศักยภาพของเด็กออกมา โดยมีได้เน้นเฉพาะความเก่งด้านวิชาการ แต่สนับสนุนให้เด็กเก่งในมิติที่หลากหลายตามความถนัด เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กที่เรียนไม่เก่งด้านวิชาการมากนักได้มีโอกาสประสบความสำเร็จได้ และเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันและนำไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือการพัฒนาประเทศ”

แรงบันดาลใจที่ทำให้ประสบความสำเร็จ คือ มุลินธิสยามกัมมาจล มีเป้าหมายในการพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งถือเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศและเป็นอนาคตของชาติเพื่อให้เติบโตเป็นคนคุณภาพโดยขับเคลื่อนงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีแนวคิดพื้นฐานและเป้าหมายเดียวกัน นั่นคือ หากต้องการให้เด็กและเยาวชนมีคุณสมบัติพื้นฐานของการเป็นพลเมืองเป็นอย่างไร เราก็ควรปลูกฝังตามแนวทางที่ชัดเจนและเหมาะสม เช่น ต้องการให้เด็กเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเอง เป็นคนเก่ง คนดี คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ส่วนการปฏิรูปการศึกษาก็ควรจะทำให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่เหมาะสม โดยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้การสอนนอกห้องเรียนเพื่อปลูกฝังให้เกิด “สำนึกความเป็นพลเมือง” ซึ่งไม่สามารถสร้างได้จากในห้องเรียน หรือการท่องจำ แต่สำนึกความเป็นพลเมืองของคนรุ่นใหม่จะเกิดขึ้นได้จริง ก็ต่อเมื่อเขาสามารถ “เชื่อมโยง” ได้ว่าตัวเองมีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์อย่างไรกับชุมชนกับแผ่นดินถิ่นเกิดและสังคมโลก โดยสนับสนุนให้ทำโครงการผ่านกระบวนการชุมชน (Community Project) ซึ่งถือเป็นเครื่องมือในการดึงศักยภาพที่มีอยู่ในตัวเองโดยให้เด็กได้ลงไปสัมผัสและใกล้ชิดชุมชนมากขึ้น เพื่อให้ได้เรียนรู้ข้อเท็จจริงและสภาพปัญหาในพื้นที่จริงและใช้ศักยภาพในการพัฒนาชุมชนและสังคมได้อย่างเต็มที่

คุณสมบัติพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่ดี คือ จากการบอกเล่าประสบการณ์ของวิทยากรบนเวทีการเสวนา จะเห็นว่าวิทยากรทุกท่านถือเป็นพลเมืองต้นแบบ หรือ “Super Active citizen” แต่มีความแตกต่างกันเพียงจุดเริ่มต้นและบทบาทหน้าที่ในสังคมที่แตกต่างกันไป แต่สิ่งที่คล้ายกันคือทุกท่านมีบุคคลในครอบครัวเป็นบุคคลต้นแบบและแรงบันดาลใจ นอกจากนี้

ทุกท่านยังมีคุณสมบัติพื้นฐานที่จำเป็นคือ ขยัน อดทน ต่อสู้บากบั่น ไม่ย่อท้อ
เพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือการทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติ

“วันนี้... พวกเขา คือ พลเมืองเยาวชนที่เรียนรู้และพัฒนาตัวเองในฐานะ Active
Citizen อนาคต...พวกเขาจะเติบโต แข็งแรงเป็น Super Active Citizen”

นายเอกนัฏ พร้อมพันธุ์ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร

“ขณะนี้คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทย
ให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.)
ได้จัดระเบียบจัดตั้งมูลนิธิมวลมหาประชาชน ซึ่งตนเองเป็นเลขานุการมูลนิธิ
โดยมีบทบาทเพื่อติดตามการปฏิรูปประเทศแทนมวลมหาประชาชน และ
พยายามผลักดันการปฏิรูปภายใต้เจตนารมณ์ของมวลมหาประชาชนให้สำเร็จ
เพื่อนำพาประเทศไปสู่การปฏิรูปอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการภายใต้กรอบของ
กฎหมาย และในความเป็นพลเมืองนั้นเห็นว่าทุกคนในประเทศถือเป็นพลเมือง
ทั้งสิ้น ตนเองในฐานะนักการเมืองก็สามารถทำหน้าที่พลเมืองได้ โดยเริ่มจาก
การตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของความเป็นพลเมือง และตัดสินใจ
ออกมาอยู่เคียงข้างประชาชนในฐานะ กปปส. แม้ว่าจะพบปัญหาอุปสรรค
มากมาย แต่ก็ไม่ย่อท้อเนื่องจากมีเป้าหมายคือ ต้องการปกป้องผลประโยชน์
ของประเทศชาติ”

แรงบันดาลใจที่ทำให้ประสบความสำเร็จ คือ แรงบันดาลใจในการเข้าสู่วงการการเมืองของตนเองมาจากครอบครัว เนื่องจากตนเองเติบโตมาในครอบครัวนักการเมือง จึงได้รับอิทธิพลความคิด ความเชื่อและถูกปลูกฝังเกี่ยวกับการเมืองมาตั้งแต่ในวัยเด็ก โดยมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ นอกจากนี้ ยังได้รับอิทธิพลจากบุคคลต้นแบบ (Role model) เช่น นายชวน หลีกภัย นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่าภาพพจน์ของนักการเมืองไทยในปัจจุบันส่วนใหญ่จะถูกมองไปในด้านลบ แต่อยากให้มองว่ายังมีนักการเมืองที่ดีและมีอุดมการณ์ต้องการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอยู่ ดังนั้น ควรยกย่องให้บุคคลเหล่านั้นมาเป็นแบบอย่าง และสร้างแรงบันดาลใจ และเมื่อตนเองประสบความสำเร็จก็ควรเป็นตัวอย่างที่ดีและสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นต่อไปอีกด้วย

คุณสมบัติพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่ดี คือ สังคมไทยในปัจจุบันต้องการสร้างกลไกเพื่อปฏิรูปสังคมเพื่อให้สามารถรองรับสิทธิประชาชนในฐานะของพลเมืองได้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นกลไกด้านกฎหมาย คือการยกย่องรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และการปฏิรูปองค์กรและสถาบันต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังได้ตั้งประเด็นคำถามว่า เมื่อประเทศกำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคแห่งการปฏิรูป พวกเราตระหนักถึงหน้าที่ของพวกเราในฐานะพลเมืองแล้วหรือยัง? โดยยกตัวอย่างชัดเจนจากบทสนทนาหนึ่งในภาพยนตร์เรื่อง Spider Man ที่ว่า "With great power comes great responsibility." ซึ่งเปรียบเทียบกับสังคมไทยปัจจุบันที่มีคนไทยจำนวนมากเรียกร้อง "สิทธิ" ของตัวเองมากกว่าการตระหนักถึง "หน้าที่ความรับผิดชอบ" ที่มีต่อประเทศชาติ ดังนั้น สิ่งสำคัญที่สุดที่จะนำพาประเทศไปสู่การปฏิรูปได้สำเร็จ คือ การตระหนักรู้และเห็นถึงความสำคัญของการได้รับสิทธิ และหน้าที่ความเป็นพลเมืองของประชาชน ดังคำกล่าวที่ว่า “เมื่อได้สิทธิของความเป็นพลเมือง ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบก็เพิ่มมากขึ้นตามมา”

ดังนั้น คุณสมบัติพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่ดีในมุมมองของตนเอง ควรมีลักษณะ ดังนี้ ๑) ต้องมีความรู้ และหมั่นศึกษาหาข้อมูลเพื่อให้รู้จักจริงในสิ่งที่ทำ ๒) เมื่อรู้แล้วต้องพัฒนาทักษะความสามารถเพื่อให้สามารถทำประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อย่างต่อเนื่อง ๓) ความกล้าที่จะทำสิ่งที่ตนเองรู้ และปฏิบัติตามภาระหน้าที่ของตนต่อสังคมและทำในสิ่งที่ดี ตัวอย่างเช่น ในช่วงที่ตนเองออกมาเดินเคียงข้างประชาชนในฐานะ กปปส. และต้องเสี่ยงกับการถูกทำร้ายทั้งจาก เอ็ม ๑๖ ปีนอก้า ระเบิด ฯลฯ แต่ตนเองก็ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคเหล่านั้น ประกอบกับความกล้าและเชื่อมั่นว่าตัวเองทำสิ่งที่ถูกต้อง และสิ่งสำคัญที่สุดคือ “ความดี” ดังนั้น การพัฒนาประเทศที่เหมาะสมอย่างยั่งยืนจะต้องปฏิรูปประเทศที่มีใช่เพียงการปฏิรูปเพียงโครงสร้างเพียงอย่างเดียว แต่ควรปฏิรูปความเป็นพลเมืองที่เหมาะสมควบคู่ไปด้วย

ทักษะที่จำเป็นของการเป็นพลเมืองที่ดี คือ อาชีพนักการเมืองก็ไม่แตกต่างจากอาชีพนักกีฬาหรือนักแสดงหรืออาชีพอื่น ๆ แต่สิ่งสำคัญของการเป็นพลเมืองที่ดี คือ ต้องเริ่มต้นด้วยการมีใจรักในอาชีพของตนเอง ก่อนเป็นลำดับแรก ความท้าทายของนักการเมืองยุคสังคมเปลี่ยนผ่านทำให้คนในสังคมส่วนหนึ่งมองนักการเมืองในด้านลบ ซึ่งอาจทำให้ผู้ที่มีความตั้งใจจะเป็นนักการเมืองที่ดีและต้องการทำเพื่อผลประโยชน์ของชาติจริง ๆ เกิดความรู้สึกท้อแท้ ไม่อยากถูกสังคมว่าร้ายจนไม่อยากเป็นนักการเมือง แต่หากคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศก็ควรจะทำ โดยต้องมีความอดทนสูงและต้องทำตัวให้เหมาะสมกับอาชีพ เพื่อให้สามารถเป็นส่วนหนึ่งที่นำพาประเทศชาติไปสู่การพัฒนาได้

นายทวี อัมพรมหา (ชาวผ่อง สิทธิชูชัย)
อดีตนักมวยเหรียญเงินกีฬาโอลิมปิก

“แม้ว่าปัจจุบันตนเองจะเลิกชกมวยแล้ว แต่ก็ยังคงอยู่ในแวดวงมวย เนื่องจากมีความมุ่งมั่นที่จะทำประโยชน์เพื่อตอบแทนสังคมส่วนรวม ด้วยการจัดตั้งชมรมลูกหลานนายขนมต้ม โดยรวบรวมเพื่อนนักมวยทั้งในอดีตและปัจจุบันจำนวนมากเพื่อร่วมทำกิจกรรมช่วยเหลือนักมวยที่มีปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหารูปร่างทางเศรษฐกิจ และพยายามผลักดันให้เป็นมูลนิธิเพื่อให้สามารถทำคุณประโยชน์ให้ประเทศชาติต่อไป”

แรงบันดาลใจที่ทำให้ประสบความสำเร็จ คือ กว่าที่ตนเองจะประสบความสำเร็จจนได้เป็นนักมวยสากลสมัครเล่นของไทยคนแรกที่สร้างประวัติศาสตร์คว้าเหรียญเงินในการแข่งขันโอลิมปิกมาครองได้สำเร็จในการแข่งขันโอลิมปิกเกมส์ ครั้งที่ ๒๓ ณ นครลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกานั้น ต้องผ่านอุปสรรคมากมาย เนื่องด้วยสภาพครอบครัวที่มีฐานะยากจน จนทำให้ตนเองจบการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษาปีที่ ๗ และจากสภาพความยากลำบากดังกล่าว จึงเริ่มคิดหารายได้เพิ่มโดยมีบิดาซึ่งชื่นชอบกีฬามวยเป็นต้นแบบและให้การสนับสนุนในการชกมวย หลังจากนั้นได้พยายามฝึกฝนตนเองจนสามารถไปแข่งขันชกมวยครั้งแรกโดยใช้ชื่อ “ชาวผ่อง สิทธิชูชัย” เมื่ออายุ ๑๓ ปี

จนชนะได้เงินรางวัลครั้งแรกเป็นเงิน ๙๐ บาท ซึ่งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจมาก ต่อจากนั้น จึงคิดหารายได้ด้วยการชกมวยตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และแม้จะพ่ายแพ้แต่ด้วยความมุ่งมั่นและพยายามทำให้สามารถชนะการแข่งขันจนเป็นแชมป์มวยลูมพินีต่อเนื่องยาวนาน ทำสถิติชก ๒๐ ครั้งแรกโดยไม่แพ้ใครเลย นอกจากนั้น ยังมีความใฝ่ฝันว่าอยากนั่งเครื่องบินและไปเที่ยวต่างประเทศ จึงตัดสินใจก้าวเข้าสู่วงการมวยสากลสมัครเล่น ครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ และคว้าแชมป์มวยสากลชิงแชมป์ประเทศไทย และปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้เดินทางไปต่างประเทศครั้งแรกในนามทีมชาติไทยเพื่อไปร่วมการแข่งขันชิงแชมป์เอเชีย ณ สาธารณรัฐเกาหลีใต้ และได้รับเหรียญรางวัลจากการแข่งขันอีกหลายรายการ ด้วยความพยายามและฝึกซ้อมอย่างจริงจังจึงทำให้ประสบความสำเร็จสูงสุด ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้เป็นตัวแทนทีมชาติไปร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่นครลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา และสร้างประวัติศาสตร์คว้าเหรียญเงินมาครองได้สำเร็จ

คุณสมบัติพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่ดี คือ จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ตนเองเห็นว่าผู้ที่จะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ความทะเยอทะยาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของรองศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน วัฒนายากร คือการกำหนดให้มีเป้าหมายในชีวิต และค้นคว้าหาความรู้ ฝึกฝนให้รู้จริง เพียรพยายาม มีเป้าหมายเพื่อต้องการให้ครอบครัว มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังใฝ่ฝันจะเดินทางไปต่างประเทศ และเมื่อประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งแล้วได้ตั้งเป้าหมายเพิ่มขึ้นอีกคือต้องการเป็นตัวแทนของประเทศชาติ ต้องการได้เหรียญรางวัล และต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตสูงสุด สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความพยายามนำประสบการณ์และศักยภาพในตัวเองออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และต่อยอดให้ได้ โดยต้องพยายามเรียนรู้โดยไม่ท้อแท้จนกว่าจะประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

สรุปสาระสำคัญจากเวทีเสวนา

เรื่อง“ปฏิรูปพลเมือง...สู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบ”

โดย นายกันตพิจน์ ศรีบุญรัตน์

อนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

วิทยากรผู้เข้าร่วมการเสวนาทุกท่านได้ดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับ
นำแนวคิดการพลเมืองในศตวรรษที่ ๒๑ ของรองศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน
วัฒนายากร ดังนี้

๑. ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและทำเพื่อประโยชน์
สาธารณะ

๒. ความสามารถในการรู้ข้อเท็จจริง

๓. ความสามารถในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล และถ่ายทอด
ความรู้สู่ผู้อื่น

๔. ความสามารถในการวิเคราะห์สาระสำคัญอย่างเหมาะสม

๕. ความสามารถในการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้

๖. ความสามารถในการสร้างผู้นำรุ่นต่อไป

“เอกชนคู่ พร้อมพันธมิตร” เสี่ยงเป็นเสี่ยงตายไปพร้อมกับมวลมหาประชาชนในฐานะ กปปส.

นายทวิ อัมพรมหา จัดตั้งชมรม "ลูกหลานนายขนมต้ม" เพื่อช่วยเหลือนักมวย นางรัตนา กิติกร มุ่งมั่นทำงานให้สยามกลับมาจลเพื่อพัฒนาเยาวชนผ่านโครงการต่าง ๆ นายเอกพงศ์ จงเกษกรณ์ แม้งานจะรัดตัวแต่ยังปลีกเวลาว่างร่วมกิจกรรมช่วยเหลือสังคม จึงถือได้ว่าวิทยากรทุกท่านถือเป็นพลเมืองต้นแบบที่ดีของเด็กและเยาวชน

(Super Active Citizen)

สรุปได้ว่า วิทยากรทุกท่านถือเป็นต้นแบบที่ดีของเด็กและเยาวชน เนื่องจากทุกคนล้วนประสบความสำเร็จตามเส้นทางอาชีพของตนเอง และแม้จะประสบความสำเร็จสูงสุดแล้วก็ยังมีจิตสำนึกต่อสังคมและต้องการทำประโยชน์เพื่อประเทศชาติ ทุกคนสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือและพัฒนาประเทศชาติได้ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นนักการเมืองแต่สามารถเป็นนักการเมืองภาคประชาชนได้ ในเมื่อเราเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา เราควรร่วมกันแก้ปัญหาและทำในส่วนที่ทำได้ตามศักยภาพที่ตนเองสามารถทำได้

นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์ ประธานคณะกรรมการฯ
 คุณหญิงทรงสุธา ยอดมณี ประธานคณะอนุกรรมการกิจการเด็กฯ
 พร้อมด้วยคณะอนุกรรมการ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
 และคณะวิทยากรถ່ายรูปร่วมกัน

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมเสวนา

ถาม ควรเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูป เพื่อต่อยอดความรู้ ตลอดจนขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างจริงจัง โดยเสนอให้กำหนดมาตรการ แนวทาง หรือระเบียบ เพื่อให้เกิดแนวทางความร่วมมือระหว่างเด็กและเยาวชน หน่วยงานสนับสนุนต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายเดียวกัน รวมถึงงบประมาณเพื่อให้สามารถประสานความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม

ตอบ ปัจจุบันมีช่องทางและวิธีการที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมหลายวิธี เช่น คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ โซเชียลมีเดียเพื่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีประโยชน์ระหว่างกัน แต่สิ่งสำคัญคือ เด็กและเยาวชนจะต้องเตรียมพร้อมรับมือกับรูปแบบที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามความเหมาะสม ในส่วนของงบประมาณขณะนี้คณะกรรมการสังคมฯ ได้ศึกษาติดตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และผลักดันให้มีการแก้ไขกฎหมายโดยเสนอให้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการพัฒนาเด็กและเยาวชนเพื่อแก้ไขปัญหาข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการและจัดกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชน

ถาม ดังที่มีผู้กล่าวว่า “เป้าหมายของนักการเมืองคือการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม” แต่อยากทราบว่า หากไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัว คนเราจะมีแรงบันดาลใจทำงานการเมืองด้วยเหตุผลใด

ตอบ การเมืองที่ดี คือ การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมเป็นหลัก แต่เนื่องจากที่ผ่านมา เจตนาธรรมณ์ของภาคการเมืองอาจถูกบิดเบือนด้วยนักการเมืองบางกลุ่ม หากถามว่าแรงบันดาลใจทำงานการเมืองด้วยเหตุผลใด

ก็อาจตอบได้ว่า การได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินเดือนเช่นเดียวกับอาชีพอื่นทั่วไป แต่สิ่งสำคัญมากกว่านั้นคือเกิดความภาคภูมิใจในอาชีพ การได้รับเกียรติและศักดิ์ศรี ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ ปัญหาเชิงโครงสร้าง กล่าวคือเมื่อถึงเวลาที่ประชาชนต้องทำหน้าที่เป็นพลเมืองแล้ว ต้องมาพิจารณาว่านักการเมือง สถาบันทางการเมืองทำหน้าที่เหมาะสมแล้วหรือไม่ ตลอดจนประชาชนซึ่งต้องกลายเป็นพลเมืองนั้น มีความพร้อมแล้วหรือไม่ ดังจะเห็นจากการที่ในปัจจุบันสังคมไทยยังมีค่านิยมยอมรับนับถือนักการเมืองที่ทุจริตและเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องธรรมดา ดังนั้น สิ่งที่ประชาชนสามารถทำได้คือตัดสินใจเลือกนักการเมืองที่ดีเข้ามาบริหารประเทศ โดยต้องปรับเปลี่ยนความคิดความเชื่อและค่านิยมที่ว่าการเมืองเป็นเรื่องที่ไกลตัว และน่าเบื่อหน่าย ซึ่งความเป็นจริงแล้ว การเมืองเป็นเรื่องใกล้ตัวและควรให้ความสนใจในการเลือกตั้งนักการเมืองที่ดีเข้ามาบริหารประเทศ เนื่องจากมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก ดังนั้น สังคมไทยปัจจุบันจึงต้องการสร้างพลเมืองดีเพื่อให้เป็นผู้กำหนดแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศ ตลอดจนร่วมสร้างค่านิยมที่ดีโดยเลือกนักการเมืองที่ดีเข้ามาบริหารประเทศและทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ถาม จากประสบการณ์การเป็นนักการเมืองที่ผ่านมา อยากทราบว่าท่านเคยพบเห็นบุคคลหรือเพื่อนที่คอร์รัปชันบ้างหรือไม่ และมีวิธีการจัดการการคอร์รัปชันอย่างไร นอกจากนี้ สัดส่วนของนักการเมืองที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและนักการเมืองที่ทุจริตและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตนมีมากน้อยเพียงใด และท่านมีแนวทางในการส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกให้นักการเมืองมีจิตอาสาและทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างไร

ตอบ ทุกคนไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร ย่อมมีทั้งคนที่ประพฤติดีและไม่ดี แต่ขึ้นอยู่กับว่าจะสามารถนำเอาศักยภาพและความดีออกมาใช้ให้

เกิดประโยชน์อย่างไร และในโอกาสนี้ซึ่งสังคมกำลังอยู่ในช่วงก้าวสู่การปฏิรูปประเทศ จึงควรดำเนินการส่งเสริมในสิ่งดังต่อไปนี้ ๑) เริ่มจากการพัฒนาคน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนให้กลายเป็นพลเมืองที่ดีตามแนวคิดที่เสนอไว้ โดยต้องรู้สิทธิหน้าที่ของตนเอง และตระหนักถึงความเป็นเจ้าของประเทศ เพื่อให้สามารถเลือกนักการเมืองที่เหมาะสมเข้ามาบริหารประเทศได้ ๒) การพัฒนาระบบโครงสร้างโดยพัฒนาให้องค์กรทางการเมือง สถาบันทางการเมืองให้เป็นที่พึงของประชาชนได้ มีความเข้มแข็ง พร้อมสนับสนุนนักการเมืองที่มีความประพฤติดีได้มีโอกาสเข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวแทนประชาชนและทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม นอกจากนี้ ยังควรให้ความสำคัญกับการปลูกฝังค่านิยมแก่เด็กและเยาวชนให้เลือกประกอบอาชีพ โดยคำนึงถึงสิ่งที่ถนัดเป็นอันดับแรก ก่อนการคำนึงถึงเรื่องผลตอบแทนดี ทั้งนี้เพื่อให้สามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ และทำประโยชน์เพื่อประเทศชาติสูงสุด

ส่วนการป้องกันการคอร์รัปชัน สามารถกระทำได้ใน ๓ รูปแบบ ได้แก่ ๑. การกำหนดตัวบทกฎหมายและมาตรการการลงโทษที่เหมาะสม เช่น กำหนดมาตรการลงโทษนักการเมืองที่คอร์รัปชันโดยการถูกตัดสิทธิการเมืองตลอดชีวิต ๒. การปฏิรูปโครงสร้าง โดยปรับปรุงสถาบันทางการเมือง พรรคการเมืองให้มีคุณภาพและเข้มแข็ง และคัดสรรนักการเมืองที่มีคุณภาพเข้ามาเป็นตัวแทนประชาชนในการบริหารประเทศ ๓. การสร้างและปลูกฝังค่านิยมให้มองการทุจริตเป็นเรื่องที่ผิดและต่อต้านการกระทำผิดนั้น นอกจากนี้ ยังควรทราบถึงสิทธิและหน้าที่ในการตรวจสอบนักการเมืองได้ ทั้งนี้ต้องดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน

ถาม หากต้องการร่วมโครงการกับมูลนิธิสยามกัมมาจล จะต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ แม้ว่าในปัจจุบันมูลนิธิสยามกัมมาจลจะไม่ได้รับโครงการที่เสนอมาจากกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยตรง แต่จะดำเนินการผ่านการสนับสนุนของหน่วยงานใน ๔ กลุ่ม ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) สถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐ โดยจะเน้นจัดทำโครงการนำร่องเพื่อเป็นต้นแบบสำหรับให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้นำไปต่อยอดต่อไป

ถาม จากประสบการณ์การเป็นสถานักเรียนและได้จัดทำโครงการต่าง ๆ มักพบปัญหาเรื่องการไม่ปฏิบัติตามกรอบแนวทางที่กำหนดไว้ ดังนั้นการปลูกฝังจิตสำนึกของคนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด จึงอยากทราบแนวทางและทิศทางในการปลูกฝังจิตสำนึกของคนชาติของวิทยาการ

ตอบ การปลูกฝังจิตสำนึกของคน ควรกระทำตั้งแต่ในวัยเด็ก โดยผ่านกระบวนการปลูกฝังจากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการปลูกฝังจิตสำนึกควรเริ่มจากการมีระเบียบวินัย และการรู้สิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองผ่านกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยคำนึงถึงตามความต้องการของเด็กและเยาวชน เพื่อให้สามารถพัฒนาไปในแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

ถาม มีแนวทางอย่างไรในการปฏิรูปพลเมืองสู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยให้ครอบคลุมทุกกลุ่มในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน

ตอบ ขณะนี้สถานการณ์บัญชีชาติ โดยคณะกรรมการจัดโครงการยกย่องเยาวชนต้นแบบเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ ได้จัดโครงการยกย่องเยาวชนต้นแบบเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการรณรงค์ ส่งเสริม สนับสนุน

และปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนนำค่านิยม ๑๒ ประการไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตอย่างถาวร โดยเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้บอกเล่าเผยแพร่ประสบการณ์และกิจกรรมของตนเองที่ได้ปฏิบัติตนตามค่านิยม ๑๒ ประการเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามค่านิยม ๑๒ ประการ และสามารถปฏิรูประบบตนเองสู่ความเป็นพลเมืองที่ดีต่อไปซึ่งจะส่งผลดีต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการเสวนาได้แสดงความคิดเห็นและข้อซักถาม

การจัดทำเวทีเวิร์ลด์คาเฟ่ (World Café) สนทนาสานพลัง “พลเมือง”
เรื่อง “ปฏิรูปพลเมือง...สู่การปฏิรูปเมือง”

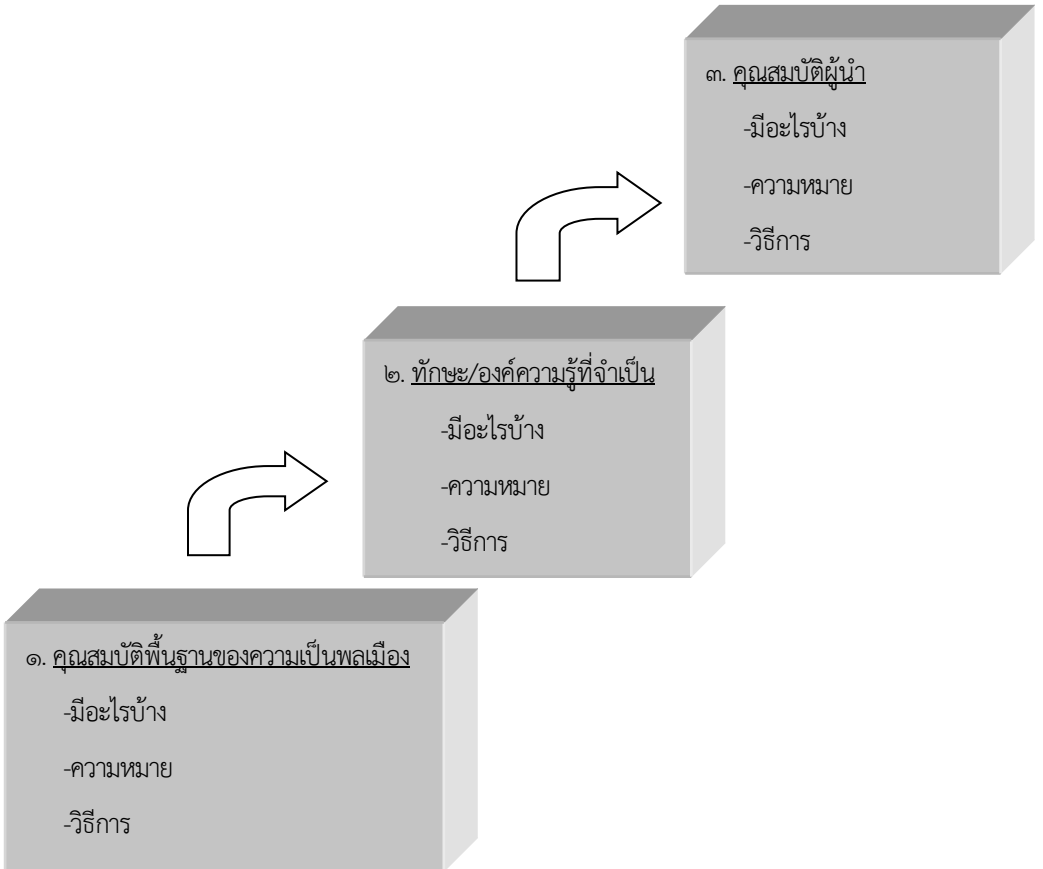

(ภาพซ้าย) กล่าวต้อนรับและชี้แจงกิจกรรม โดย นายภูมิสรรค์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
อนุกรรมการกิจการเด็กฯ และนายอิทธิพล ปรีดีประสงค์ นักวิชาการประจำสถาบัน
แห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล
และเลขานุการคณะอนุกรรมการกิจการเด็กฯ (ภาพขวา)

เริ่มต้นด้วยชี้แจงกิจกรรมการจัดทำเวทีเวิร์ลด์คาเฟ่ (World Café) โดย
นายภูมิสรรค์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา อนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และ
ผู้สูงอายุ และนายอิทธิพล ปรีดีประสงค์ นักวิชาการประจำสถาบันแห่งชาติ
เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว และเลขานุการคณะอนุกรรมการกิจการ
เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ และมีวิทยากรประจำกลุ่ม ประกอบด้วย

๑.นายกันติพจน์ ศรีบุญรัตน์	อนุกรรมการกิจการเด็กฯ
๒.นางสาริน ลิขิตาภรณ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการกิจการเด็กฯ
๓.นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการกิจการเด็กฯ
๔.รศ.คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการกิจการเด็กฯ
๕.นางเพ็ญศรี เคียงศิริ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการกิจการเด็กฯ
๖.นางนฤมล ล้อมทอง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการกิจการเด็กฯ

ทั้งนี้ วิทยาการประจำกลุ่มได้ดำเนินการภายใต้กรอบคำถามในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

บรรยากาศการจัดทำเวทีเวิร์ลด์คาเฟ่ (World Café) สนทนาสานพลัง “พลเมือง”
เรื่อง “ปฏิรูปพลเมือง...สู่การปฏิรูปเมือง”

สรุปผลที่ได้จากเวทีเวิร์ลด์คาเฟ่ (World Café)

หลังจากที่ได้เปิดเวทีเวิร์ลด์คาเฟ่ (World Café) โดยได้แบ่งกลุ่มออกเป็น ๓ กลุ่ม โดยมีวิทยากรประจำกลุ่ม ภายใต้กรอบคำถามในแต่ละกลุ่ม หลังจากนั้น จึงเปิดโอกาสให้อภิปรายรับฟังและร่วมสะท้อนความเห็นจากผู้เข้าร่วมการเสวนา ดำเนินรายการ โดย นายภูมิสรรค์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา อนุกรรมการฯ ซึ่งสรุปผลที่ได้จากเวทีเวิร์ลด์คาเฟ่ (World Café) ดังนี้

ผู้แทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลที่ได้จากเวทีเวิร์ลด์คาเฟ่ (World Café)

๑.คุณสมบัติพื้นฐานของความเป็นพลเมือง (คุณสมบัติที่พึงประสงค์)

ประกอบด้วย ๑) มีระเบียบวินัย รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง ๒) ซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มีมโนธรรม คดีดี ทำดี เคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ๓) ใฝ่เรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ใส่ใจพัฒนาตนเอง

ส่วนวิธีการ ควรเริ่มจากการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี ทำให้ตนเองเป็นผู้ที่มีวินัย และควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นนิสัย มีความพร้อมที่จะส่งเสริมและแบ่งปันให้ผู้อื่นด้วย ทั้งนี้ต้องปลูกฝังผ่านสถาบันครอบครัว สถานศึกษา สถาบันทางสังคมเพื่อสร้างคุณสมบัติพื้นฐานของความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นตั้งแต่ในวัยเด็ก เช่น การสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมือง การเคารพกฎหมาย เป็นต้น นอกจากนี้ ยังต้องพยายามฝ่าฟันอุปสรรคต่อการสร้างพื้นฐานของพลเมืองซึ่งอาจเกิดจากบริบทและสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เป็นอยู่มาอย่างยาวนานและยากต่อการแก้ไขด้วย

๒.ทักษะ/องค์ความรู้ที่จำเป็น ประกอบด้วย ทักษะการมีจิตสำนึกสาธารณะ การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุมีผล ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการเข้าสังคม การสร้างสัมพันธภาพต่อผู้อื่น ทักษะการใช้เทคโนโลยีโซเซียลมีเดีย ทักษะการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ทักษะในการดำรงชีวิต และทักษะในการเรียนรู้

ส่วนวิธีการ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของบทบาทผู้นำซึ่งมีความหลากหลายบทบาท ดังนั้น ทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นผู้นำจึงมีความแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ ส่วนวิธีการสร้างทักษะความเป็นผู้นำนั้น คือ การหาบุคคลต้นแบบ หรือ role model เพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้ต้องกล้าแสดงออกในสิ่งที่ดีและถูกต้อง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม สร้างเวทีสาธารณะให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกในการเป็นผู้นำ นอกจากนี้ ต้นแบบ

ที่ดีที่สุดคือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ การนำแนวคิดแบบเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้และนำคำสอนของพระพุทธเจ้ามาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตคือ การดำเนินชีวิตทางสายกลาง

๓. คุณสมบัติของการเป็นผู้นำ ประกอบด้วย การเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี ความเสียสละและความรับผิดชอบและความกล้าหาญ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ความซื่อสัตย์และเชื่อถือได้ ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี กล้าแสดงออก เชื่อมมั่นในตัวเอง เอาใจเขามาใส่ใจเรา ยอมรับความแตกต่าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลง ความกล้าตัดสินใจ มีเหตุผล มีความรู้จริง มีความสามารถในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ การแบ่งเวลาและการจัดลำดับความสำคัญให้เหมาะสม

ส่วนวิธีการ ควรต้องมีแบบอย่างที่ดีเพื่อให้เด็กและเยาวชนดำเนินตามแบบอย่างอย่างเหมาะสม และควรปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีตั้งแต่วัยเด็ก โดยส่งเสริมและปลูกฝังให้รู้จักการเสียสละให้ผู้อื่น และเปิดเวทีเพื่อให้เด็กมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแสดงออกถึงความเป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มิใช่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น นอกจากนี้ ยังควรน้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตคือ

“ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครที่จะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด ...การทำให้บ้านเมืองมีความปกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี ...หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมความดีให้คนดีปกครองบ้านเมือง และคุมคนไม่ดี ไม่ให้มีอำนาจไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้”

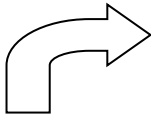
ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าผลสรุปที่ได้จากเวทีเวิลด์คาเฟ่ (World Café) มีความสอดคล้องกับกรอบแนวคำถามที่กำหนดไว้ สรุปได้ดังนี้

๓. คุณสมบัติผู้นำ

- เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบ
- กล้าหาญ เสียสละ ซื่อสัตย์และเชื่อถือได้
- มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม
- ความกล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก เชื้อมั่นในตัวเอง
- เอาใจเขามาใส่ใจเรา ยอมรับความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลง
- มีเหตุผลมีความรู้ รู้จริง มีความสามารถในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

-การแบ่งเวลาและการจัดลำดับความสำคัญให้เหมาะสม

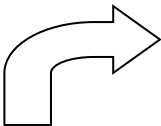
วิธีการ ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีตั้งแต่ในวัยเด็กโดยให้รู้จักการเสียสละให้ผู้อื่นและเปิดเวทีให้เด็กได้มีโอกาสดูความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแสดงออกถึงความเป็นผู้นำในกิจกรรมต่างๆ รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และต้องมีแบบอย่างที่ดีเพื่อให้เด็กและเยาวชนดำเนินตาม โดยน้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแนวทางดำเนินชีวิต

๒. ทักษะ/องค์ความรู้ที่จำเป็น ประกอบด้วย

- มีจิตสำนึกสาธารณะ คิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีโซเซียลมีเดีย
- ทักษะในการดำรงชีวิต และการเรียนรู้

วิธีการ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของบทบาทผู้นำจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ดังนั้น วิธีการสร้างทักษะความเป็นผู้นำนั้น คือการหาบุคคลต้นแบบ (role model) เพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิต จัดให้มีเวทีสาธารณะให้เด็กได้มีโอกาสดูออกในการเป็นผู้นำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ดีและถูกต้อง โดยยึดต้นแบบที่ดีคือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและน้อมนำคำสอนของพระพุทธเจ้ามาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตโดยยึดทางสายกลาง

๑. คุณสมบัติพื้นฐานของความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย

- มีระเบียบวินัย รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง
- ความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มีมโนธรรม คิดดี ทำดี เคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

-ไม่เรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ใส่ใจพัฒนาตนเอง

วิธีการ โดยการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีตั้งแต่ในวัยเด็กอย่างต่อเนื่องให้เป็นนิสัย และพร้อมที่จะส่งเสริมและแบ่งปันให้ผู้อื่นด้วย โดยปลูกฝังผ่านสถาบันครอบครัว สถานศึกษา สถาบันทางสังคม เช่น การสร้างวินัย การสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมือง การเคารพกฎหมาย เป็นต้น เพื่อสร้างคุณสมบัติพื้นฐานของความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้น

ทั้งนี้ คณะกรรมการสิทธิการคุ้มครองสิทธิเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยคณะอนุกรรมการสิทธิการคุ้มครองสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ จะรวบรวมผลที่ได้จากการเสวนาในครั้งนี้ เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันหาสรุปที่เหมาะสมและนำไปสู่การกำหนดทิศทาง รวมถึงตัวชี้วัดที่เหมาะสมในการกำหนดความเป็นพลเมืองในคนไทยและความเป็นพลเมืองในกลุ่มเด็กและเยาวชนสู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบของเด็กและเยาวชน เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนแนวทางในการพัฒนา ด้านเด็กและเยาวชนให้เกิดเป็นรูปธรรมและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม ประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง

.....

ภาคผนวก

รายชื่อคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

๑. นายวัลลภ ตังคณานุก์รัช	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมณฑิเยร บุญตัน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางสาวรณณี สิริเวชชะพันธ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. คุณหญิงทรงสุตา ยอดมณี	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล	โฆษกคณะกรรมการ
๖. นายแถมสิน รัตนพันธ์	กรรมการและที่ปรึกษา
๗. พลตรี จารึก อารีราชการันย์	กรรมการและที่ปรึกษา
๘. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรืองรมย์	กรรมการและที่ปรึกษา
๙. พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๐. นางกาญจนารัตน์ สิวโรจน์	กรรมการ
๑๑. รศ.กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	กรรมการ
๑๒. พลเอก ธีระวัฒน์ บุญยะประดับ	กรรมการ
๑๓. นายปรีชา วัชรภักย์	กรรมการ
๑๔. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรดม	กรรมการ
๑๕. พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ	กรรมการ
๑๖. นายยุทธนา ทัพเจริญ	กรรมการ
๑๗. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	กรรมการ
๑๘. พลเอก อุดลยเดช อินทะพงษ์	กรรมการ
๑๙. พลเอก อรุณ สมตน	กรรมการ
๒๐. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	กรรมการ
๒๑. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	เลขานุการคณะกรรมการ

รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

**ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมการ**

๑. นางกวีระณา สุขมาวงศ์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๒. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๓. นางพวงแก้ว กิจธรรม	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๔. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๕. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๖. ดร. อธิติพล ปรีดีประสงค์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๗. ดร. เฉลิมชัย ยอดมาลัย	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๘. นายนิวัฒน์ กาญจนภูมิรินทร์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๙. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๑๐. นายวิญญู พิทักษ์ปรกรณ์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๑๑. นางอำไพวรรณ ศรีสกุล	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๑๒. นางสาวริน ลิขิตาภรณ์	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๑๓. นางอาทิตยา นรารวัชร	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๑๔. นางกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๕. นายกันติพจน์ ศรีบุญรัตน์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๖. นางสาวฐาปนีย์ สุขสำราญ	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๗. นางธนันท์ธร นิธิธีรพัทธ์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๘. นายนิติ ถาวรวัฒนชัย	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๙. นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๒๐. นางรัตนา ตฤชณารังสี	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๒๑. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา	เลขานุการประจำคณะกรรมการ

รายชื่อที่ปรึกษาทิตติมศักดิ์คณะกรรมการ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการธิการ

๑. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร
๒. นางจันทิรา กิตติฐิติกุล
๓. นางผาณิต พูนศิริวงศ์
๔. นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง
๕. นายวงศ์พันธ์ ฌันชัยพัทธ์
๖. นางระรินทิพย์ ศิริรัตน์
๗. ดร. สมบูรณ์ วรารักษ์บัณฑิต
๘. นาวาตรี สมพล มหาสิงห์
๙. พลตำรวจโท สันติ เพ็ญสุตร
๑๐. นางสุนทรี พัวเวส
๑๑. นายสุรวัฒน์ ชมพูพงษ์
๑๒. นายอโนทัย ฤทธิปัญญาวงศ์
๑๓. นายอภิชาติ คัมภีรศาสตร์
๑๔. พลโท อัครชัย จันทร์โตชะ
๑๕. พลอากาศตรี อิทธิพร คณะเจริญ
๑๖. นายเอกพิทยา เอี่ยมคงเอก

รายชื่อคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

๑. คุณหญิงทรงสุฑา ยอดมณี ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก อรุณ สมตน์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรดม รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายสุรัฐ ศิลปอนันต์ อนุกรรมการ
๖. นายภูมิสรรค์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา อนุกรรมการ
๗. นางสาวอรุณโรจน์ เลี่ยมทอง อนุกรรมการ
๘. นาวาตรี สมพล มหาสิงห์ อนุกรรมการ
๙. นายกันติพจน์ ศรีบุญรัตน์ อนุกรรมการ
๑๐. นายอิทธิพล ปรีดีประสงค์ อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นายแถมสิน รัตนพันธ์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. รศ. จินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. พลโท อัครชัย จันทโรตยะ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. ดร. สมบูรณ์ วรার্থบัณฑิตวิทย์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. ดร. พรณรัตน์ เกรียงวัฒนา ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. นายวิญญู พิทักษ์ปรกรณ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. รศ.ดร. คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. นางเพ็ญศรี เคียงศิริ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๐. นางนฤมล ล้อมทอง ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๑. นายเศรษฐา ศิระฉายา ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๒. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๓. นางกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

๒๔. นางสาวริน ลิขิตาภรณ์

๒๕. นายวงศ์พันธ์ ญันนัยพัต

๒๖. นางรัตนา ตฤษณารังสี

๒๗. นายนิติ ถาวรวนิชย์

๒๘. นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์

๒๙. นางฉัตร เหมะจันทร์

๓๐. นางทิพยา กิตติขจร

๓๑. นางธันท์ธร นิธิธีรพัชร

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการกิจการสตรี

๑. นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก วีรวัฒน์ ฉันทศาสตร์โกศล	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์	อนุกรรมการ
๕. นางสุทธินี เมธีประภา	อนุกรรมการ
๖. ดร. สุธาดา เมฆรุ่งเรืองกุล	อนุกรรมการ
๗. นางสุชาดา นันทะพานิชสกุล	อนุกรรมการ
๘. นายพิสุทธิ ทรัพย์วิจิตร	อนุกรรมการ
๙. นายสืบสวัสดิ์ วุฒิวรดิษฐ์	อนุกรรมการ
๑๐. พลตรี วีระศักดิ์ นาทะสิริ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางกีระณา สุมาวงศ์	ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๒. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๓. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. นางอำไพวรรณ ตรีสกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. นายสุรวัฒน์ ชมภูพงษ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. ดร. พรรณรัตน์ เกரியวัฒนา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการกิจการคนพิการ

๑. นายมณฑิเยร บุญตัน	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลอากาศเอก ชนิต รัตนอุบล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. แพทย์หญิงวิชรา รั้วไพบูลย์	อนุกรรมการ
๕. นางอาทิตยา นรารวัชร	อนุกรรมการ
๖. นายธีรยุทธ สุขคนวิท	อนุกรรมการ
๗. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	อนุกรรมการ
๘. นายวิฑูต บุณนาค	อนุกรรมการ
๙. นางสาววันทนี พันธ์ชาติ	อนุกรรมการ
๑๐. นางพวงแก้ว กิจธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. นางเบญจา ชลธารันนท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. นางนภา เศรษฐกร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. นางพิมพ์า ขจรธรรม	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. นายศุภชีพ ดิษเทศ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. นายอนุชา รัตนสินธุ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. นายสุพล บริสุทธิ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๙๔๑-๒, ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๑, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑-๒
และ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕-๖